

delo) in zlato Prešernovo plaketo ter Čopovo nagrado (na zborovanju knjižničarjev v Celju 1967 za knjižničarsko delo).

Stanku Bunc se je zelo rad udeleževal zborovanj slavistov in knjižničarjev in se veselil sestankov s sodelavci kulturniki. Za 60-letnico mu je Osrednja knjižnica v Kranju izdala brošuro »Stanko Bunc 60-letnik« (kratek oris življenja in dela).

Anton Pavlič

NEZNANO MURNOVO PISMO

Pred kakšnimi desetimi leti mi je dne 7. maja 1965 umrlí finančni inspektor v p. in eden zadnjih še živečih članov znamenitega dijaškega društva »Zadruga«, Bojan Drenik, prinesel svoj 21 strani velikega formata obsegajoči rokopis z naslovom »Zadruga« in mi ga poklonil. Zavoljo drugega nujnega dela sem takrat rokopis nekam založil, a letos mi je spet prišel pod roke.

Na široko črtanem papirju vsebuje spis Drenikove spomine na to dijaško društvo, v katerega je vstopil, ko je bil v peti šoli. V začetku popisuje stanovanje Ivana Štefeta v Streliški ulici, kjer je društvo imelo svoje seje, nato pa posamezne člane društva, s čimer nadaljuje tudi proti koncu rokopisa. Spominja se Antona Dermote, Ivana Lovrenčiča, Ivana Cankarja, predvsem pa Dragotina Ketteja in njegovega bednega življenja zapuščenega dijaka. V tej zvezi citira tudi dva članka o pesniku, ki jih je napisal njegov bivši sošolec Ivan Zupan, urednik Glasila K. S. K. Jednote v Clevelandu, in ki mu jih je avtor poslal iz Amerike. V njih največ govori o Kettejevih dijaških letih in njegovi usodni vojaščini. Hkrati je poslal Zupan Dreniku še članek neke Marije Mroula iz Chicaga z naslovom »Spomin na pokojnega pesnika Ketteja«, ki je izšel v majski številki »Glasila« 1939. leta.

Zatem podaja Drenik na kratko opis Josipa Murna, njegovo življenje in okoliščine pred smrtjo. S stavkom: »... Murn je bil velik prijatelj narave...« pa iznenada prehaja na njegovo pismo z dne 23. avgusta 1895, ki mu ga je bil pisal s počitnic v Zalogu pri Cerkljah na Gorenjskem. Drenik pripominja, da tega pisma ni mogel najti takrat, ko ga je pri njem iskala dr. Silva Trdinova; iz tega razloga ga Trdinova verjetno tudi ni navedla v pregledu Murnove korespondence na str. LXXXI svoje disertacije iz 1933. leta. Pismo seveda tudi ni navedeno v II. zvezku Murnovega Zbranega dela, je pa najstarejše, kar se jih je ohranilo.

Drenik je v prepisu izpustil nagovor in uvodne stavke, tako da se v tej, nekoliko okrnjeni, redakciji na str. 14—17 rokopisa pismo glasi takole:

Zalog 23. VIII. 95.

(Pošta Cerklje na Gorenjskem)

»... Kakor ti, napravil sem tudi jaz v teh počitkih, ki se mi žalibog vedno bolj krčijo, dva kratka izleta. — Jednega čez Črnivec na Štajersko — kjer sem se le malo časa mudil, drugega pa na Krvavec. No, tukaj sem imel zlo srečo. — Pomisli, družba 12 ljudi — bilo nas je 9 dijakov jeden kaplan in nadučitelj in še nek drug neznan g. — šlo na/s/ je zjutraj zgodaj že od doma, da bi uživali tem lepši razgled. Toda goljufala nas je bledomodra in zvezdnata noč.

Komaj dospemo vrh Krvavca/,ovije se sprva okoli njega tenka meglica, ki se je vedno bolj zgoščevala tako dolgo, da smo komaj drug drugega v razdalji 10 korakov spoznati mogli. Kaj smo hoteli! Čakali smo nekaj časa, toda vse zastonj. Šest dijakov nas je šlo nato nabirat planinke; spuščali smo /se/ vedno dalje ob bregu proti »Dolgi njivi«. Dobili smo tukaj dovolj lepih planink, dasi ne brez nevarnosti. Saj veš/,/ kje rastejo najrajše lepe planinke, a mi šli smo za najlepšimi. Čudno, da se mi ni zgodilo tako, kot rajnemu Goričniku...

Lezel sem namreč po strmem skalovju za krasno cvetico. A zaslužil sem jo krvavo: pot se je vedno bolj izoževala in kamne, na katerega sem stopil, lomilo se mi je pod stopinjami večkrat. Naposled sem se že mogel komaj obrniti in krvav pot poteč pridem slednjič nazaj k svojim tovaršem.

Prav rad sem zapustil nato Krvavec, dasi nisem imel nikakoršnega razgleda. Čul sem tudi, da se je zgubil v Kamniških planinah pred kratkem nek vseučiliščnik in da ga že tri dni zaman iščejo.

Šel bi tudi te počitke v Bohinj, da že napravljen sem bil tjekaj. Pa, odložiti sem moral to za v prihodnje, ker mi čas grozno primanjkuje. V resnici bile so to dolge počitke, a za me še prekratke. Koliko bi vse rad storil, pa mi ni več mogoče.

Hotel sem napraviti nekaj lepega, vendar naučiti sem se moral preje teorijo poetike. Se zdaj se pečam s to; dobil sem namreč neko še precej dobro stvar v roke, katero študiram po malem. Vesel smem biti, ako napravim le uvod k stvari, po kateri že tako hrepenim! No, pa bolje je, da ima človek vsaj nekaj podlage! Ljudstvo, kakor kraj, v katerem bivam, oboje je vzorno. Tako lepih dolin, kakor je ravno ta, v kateri je Zalog, je na Kranjskem le malo. Čul sem tudi od ljudij, ki so že nekaj prehodili, da se od nikjer ne vidijo »Kranjske gore« lepši, kakor ravno iz Zaloga.

Ako grem le nekoliko na travnike, odpre se mi slikovit prizor. Vse gore skoro vidim, kakor da so na nit nanizane, kakor Triglav, Črna prst, Grintovec, Krvavec, Julijske alpe vse itd. Posebno lepo je to gledati ob solnčnem zahodu. — Kopljem se tudi mnogokrat pri Pavlinu ali po domače pri Mrleževem jezu; tudi ribaril sem nekaj časa.

Ljudstvo tukaj ima kaj lepo govorico. Dobil sem tudi že nekaj stvari, katere porabim za »našo« stvar. Slišal sem tudi že nekaj doslej še nerabnih glagolov, katere sem si zapomnil.

Take so toraj moje počitnice. — ...
Pozdravi mi Novaka!

Tvoj
I. Murn

V dodatku je Bojan Drenik prepisal še vsebino dopisnice, ki mu jo je z Dunaja poslal dr. Ivan Prijatelj dne 4. julija 1901:

Dunaj 4./7. 01.

Dragi prijatelj!

Verz iz Murna sem že zbral. Ker je dejal Zupančič, da ga bo on poslal, sem ga ujemu izročil. Obenem sem mu dal tudi rokopis, da Ti zdaj niti pri najboljši volji ne morem poslati verza. Hočem pa takoj zarobantiti nad Zupanč., naj Ti ga pri tej priči pošlje. Hvala ti, za Tvojo skrb in Tvoj trud, ki ga imaš za mojega nepozabnega Aleksandrova.

Pozdravlja Te Tvoj

Prijatelj m. p.

Bojan Drenik na koncu dodaja pojasnilo, češ da je tu šlo najbrž za napis na nagrobnem kamnu Josipa Murna, ki ga je on oskrbel.

Nekaj pripomb k Murnovem pismu. — *kot rajnemu Goričniku*: gre za 19-letnega petošolca Franca Goričnika iz Bohinjske Bistrice, ki se je 6. avgusta 1895 smrtno ponesrečil na Črni prsti pri nabiranju očnic (Gl. Lj. St/iasny/, Dve nesreči v naših Julijskih planinah; Planinski vestnik 1895, str. 123—125). — *pred kratkem nek vseučiliščnik*: Murn tu spominja nezgodo študenta z dunajske tehnike, Hermanna Wunderlicha, ki je avgusta 1895 pri sestopu na Kamniško sedlo zavoljo svoje kratkovidnosti zašel pod zahodno steno Planjave z markiranega pota in prebil 3 dni brez hrane v nekem žlebu pod steno, od koder so ga s težavo rešili (Gl. Keber, Nesreča na Veliki Planjavi v Kamniških planinah; Planinski vestnik 1895, str. 133—135). — *Pozdravi mi Novaka!* Janko Novak (1875—1922), doma s Planine pri Vipavi, Murnov sošolec na gimnaziji in tovariš v »Zadrugi«, pozneje odvetnik v Gorici.

France Dobrovoljc

KOCBEKOVA LISTINA

Po precèj dolgem časovnem presledku osemnajstih let smo za *Tovarišijo* (DZS 1949) mogli dobiti v roke tudi drugi del Kocbekovega partizanskega dnevnika *Listino* (SM 1967), ki zajema čas od 3. maja do 2. decembra 1943. Avtor govori sprva o dovolj mirnem življenju na Bazi 20, nato o kapitulaciji Italije, zboru odposlancev v Kočevju, o nemški ofenzivi in nazadnje o zasedanju v Jajcu. To kronološko ogrodje pa izpol-